

REGIONAL ECONOMY AND CROSS-BORDER COOPERATION

Маляр Е. М., старший викладач

*Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Закарпатська область, Україна*

Салюк-Кравченко О. О., к.е.н.

*Навчально-науковий інститут права
імені князя Володимира Великого
Міжрегіональної академії управління персоналом
м. Київ, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-064-3-26>

МІСЦЕ ТА РОЛЬ ТРАНСКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ В ПРОЕКТІ МАЛЕ КАРПАТСЬКЕ КОЛО В КОНТЕКСТІ ЛОГІСТИЧНОГО КЛАСТЕРА

Транскордонні території Закарпатської області займають ключову роль в діяльності спільного державного інвестиційного проекту «Мале Карпатське коло», яке функціонує в форматі міжрегіональної співпраці Державного агентства автомобільних доріг України та Львівської, Закарпатської і Івано-Франківської областей. Головна мета зазначеного проекту полягає в побудові нової мережі автомобільних доріг в центральній частині Українських Карпат, ця ціль має всі ознаки та характеристики, з точки зору регіональної економіки, логістичного кластера.

Зважаючи на викладене вище, проведемо більш детально дослідження спільного проекту «Мале Карпатське коло» в частині регіонально-інфраструктурної характеристики складової проекту. Для початку умовно розділимо спільний проект на три його регіональні адміністративні одиниці, а саме, проходження мережі доріг Карпатського кола в Закарпатській, Львівській та

Івано-Франківській областях. Для вивчення обрано саме транс-кордонні території Закарпатської області, які мають унікальні стратегічні позиції розвитку економічного транскордонного співробітництва на міжнародному макроекономічному рівні простору Карпатського Єврорегіону.

Інфраструктурна характеристика мережі автомобільних доріг спільного проекту «Мале Карпатське коло» в межах транс-кордонних територій Закарпатської області пропонувалась спочатку без продовження до лінії державних кордонів України з Румунією, та мала наступні логістичні бачення: починаючи від межі Львівської області міжнародної автомобільної дороги державного значення М-06 Київ – Чоп на ділянці Латірський перевал – Нижні Ворота км 702+424 – км 717+250 (загальна протяжність 14,8 км); далі територіальною автомобільною дорогою державного значення Т-07-18 Нижні Ворота – Воловець – Міжгір'я км 0+000 – км 44+600 (загальна протяжність – 44,6 км); після чого маємо розвилку доріг в північно-східному та південно-східному напрямках: північно-східне направлення – це регіональна автомобільна дорога державного значення Р-21 Долина – Хуст на ділянці Торунський перевал – Міжгір'я км 44+983 – 76+900 (загальна протяжність 23,1 км), яка веде до межі Закарпатської та Івано-Франківської областей; південно-східний напрямок – це територіальною автомобільною дорогою державного значення Т-07-20 Міжгір'я – Синевир км 0+000 – км 15+464 (загальна протяжність 15,4 км) та далі в північно-східному напрямі територіальною автомобільною дорогою державного значення Т-07-24 Синевир – Синевирська Поляна км 0+000 – км 23+200 (загальна протяжність 23,2 км).

ключовими інфраструктурними складовими спільного проекту «Мале Карпатське коло» в межах транскордонних територій Закарпатської області, які потребують особливої уваги є районна автомобільна дорога місцевого значення С 070606 Ізки – Верхній Студений км 0+000 – км 10+600 у межах Нижньостуденівської сільської ради Хустського району (загальна протяжність 10,6 км, яка бере свій початок з км 27+200 автомобільної дороги Т-07-18

Нижні Ворота – Воловець – Міжгір'я в північному напрямку), та далі нове будівництво автомобільної дороги «Нижній Студений – межа Закарпатської та Львівської областей» (запланована загальна протяжність 3,1 км) у межах Нижньостуденівської сільської ради Хустського району, яка буде простягати до межі Закарпатської та Львівської областей.

Мережа автомобільних доріг спільного проекту «Мале Карпатське коло» в межах транскордонних територій Закарпатської області зазнала кардинальних змін у формі продовження маршруту кола до державного кордону України з Румунією, які були узгодженні з усіма учасниками проекту протягом конференції «Мале Карпатське коло: на шляху до державного інвестиційного проекту» 5 та 6 лютого 2021 року [1], та зазнала наступних змін.

Відтак, починаючи від км 15+464 автомобільної дороги Т-07-24 в південному напрямку починається обласна автомобільна дорога місцевого значення О 070603 Синевир-Колочава-Буштино км 0+000 – км 66+000 (загальна протяжність 66 км).

Далі в південно-західному напрямку територіальною автомобільною дорогою державного значення Т-07-37 Хуст – Шаян – Вишково – Буштино з під'їздом до санаторію «Шаян» км 19+785 – км 23+200 (загальна протяжність 3,4 км). Наприкінці в південно-східному напрямленні обласною автомобільною дорогою місцевого значення О 071303 Вишково – Яблунівка – Держкордон з Румунією км 0+000 – км 5+700 (загальна протяжність 5,7 км) до лінії державного кордонів України з Румунією в перспективному пункті пропуску «Яблунівка – Ремете (Гута)».

Разом з тим, загальна протяжність мережі автомобільних доріг спільного проекту «Мале Карпатське коло» в межах транскордонних територій Закарпатської області становить близько 210 км. Узагальнюючи сказане, зазначимо, що повна протяжність мережі автомобільних доріг спільного державного інвестиційного проекту «Мале Карпатське коло» в межах

транскордонних територій Закарпатської, Львівської та Івано-Франківської областей складає 437 км.

Водночас, на стадії планування перебуває концепція приєднання до системи автомобільних доріг спільного проекту на теренах Закарпаття лісових доріг (сконцентровані біля гірськолижних курортів Верхній Студений, Пилипець та санаторних комплексів Сойми), загальна протяжність яких становить 26,2 км та представлена наступним чином: лісова дорога ур. «Зубрівці – ур. «Ясінники» – ур. «Перенизь» – ур. «Омножанський» (загальна протяжністю – 19,5 км); лісова дорога с. Студений – Потік до с. Ялинковата (Львівська область) (загальна протяжністю – 9,6 км, з яких 4,5 км проходять на території Закарпаття); лісова дорога с. Студений – Потік – автомобільна дорога Славське – Верхній Студений (загальна протяжністю – 2,2 км).

Головною метою об'єднання запланованих лісових доріг з загальною мережею автомобільних доріг спільного проекту «Мале Карпатське коло» полягає в створенні зручних туристичних шляхів до гірськолижних курортів та унікальних природних локацій, які були в логістичному та інфраструктурному розумінні важкодоступні.

Неможливо залишити без уваги дослідження економіко-регіонального потенціалу транскордонних територій спільного проекту «Мале Карпатське коло». Відтак основною складовою економіки зазначених транскордонних територій є основна діяльність пов'язана з туристичною справою у всіх її проявах.

На даному етапі розвитку спільного проекту «Мале Карпатське коло» організаційною формою туристичної галузі на транскордонних територіях проекту, в більшій мірі, є внутрішній туризм. Одночасно різноманітність специфіки і властивостей видів туризму на транскордонних територіях спільного проекту «Мале Карпатське коло» представлені у наступних його видах: релігійний, лікувально-оздоровчий, екологічний, культурно-пізнавальний, сільський, спортивний та звичайно гірський.

Основні туристичні локації (місця) по маршруту слідування спільного проекту «Мале Карпатське коло» в межах

транскордонних територій Закарпатської області представлені так, це: Національний природний парк «Синевир»; озеро Синевир, водоспади «Шипіт» та «Кам'янка Синевирська», Вучківський гейзер; гори «Пікуй», «Негровець», «Сигланський» та стрімчак-скеля «Кам'яні ворота», карстова печера «Молочний Камінь»; старовинні дерев'яні храми (церква святого Миколая Чудотворця у селі Колодне 1470 року будови – найстаріша в Україні); полонини «Боржава»; Шаянський курорт; оборона лінія Арпада часів Другої світової, гірськолижні курорти (Верхній Студений, Пилипець) та санаторні комплекси Сойми та інші.

Узагальнюючи все вище зазначене, можливо стверджувати, що міжрегіональна взаємодія всіх учасників спільного державного інвестиційного проекту «Мале Карпатське коло» потребує кропіткої праці направленої на удосконалення та створення дорожньої інфраструктури передбаченої проектом, що в свою чергу надасть беззаперечні конкурентні переваги позитивного росту економіки транскордонних територій центральних Карпат України.

Література:

1. За інформацією поданою на сайті Закарпатської обласної державної адміністрації. URL: <https://carpathia.gov.ua/novyna/male-karpatske-kolo-na-shlyahu-do-derzhavnogo-investytsiynogo-proyektu-0> (дата звернення: 12.03.2021).